

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 kor.
Negyedévre ..... 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XVIII. évfolyam 219. szám.

Nagy-Várad.

Péntek, 1912. szept. 27.

Országos

szövetkezeti kongresszus.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége október hó 24-ik napjára Budapeste hívta össze a második országos szövetkezeti kongresszust. Miután 5.000-nél több hitel és fogyasztási szövetkezet működik ma már az országban, a kongresszus tárgyalásai meglehetősen széles körben tarthatnak érdeklődésre számot. Ha azonban a kongresszusi tárgyakat is figyelembe vesszük, a nagygyűlés érdekelheti az ország minden egyes lakóját, mert hiszen ezáltal is arról lesz szó, vajjon a fogyasztó közönség nehéz helyzetén milyen eszközökkel lehetne segíteni. Különösen két tárgy szerepel a kongresszuson, amelyekkel kapcsolatos határozatok s amelyek körül folyó eszmecsereből leszűrt javaslatok kivétel nélkül mindenkit érdekelhetnek, aki a mai drágaság megszüntetését áhítozza s akit az élelmiszer piac mai helyzete nagyon is érzékenyen érint.

A kongresszus egyik előadója ugyanis „A városi fogyasztók ellátása és a falusi termelők szövetkezése” címen azokra a módokra kíván rámutatni, amelyekkel a mai mostoha élelmiszer viszonyokon javítani lehet.

Az a téves hit élt eddig ugyanis bennünk, hogy Magyarország földje mindent megterem még pedig olcsón, amire szükségünk van. A tapasztalat azonban az ellenkezőjét bizonyítja ennek, mert hiszen a drágaságot különösen nagy városokban sokkal inkább érezzük, mint Európa bármely országában. Világos ebből, hogy a termelők, — bár termelhet-

nének, — de még sem produkálnak annyit, amennyire szükségünk van, vagy ha produkálnak is, a fogyasztó közönség bár mi okból drágán jut a termelt élelmiszerekhez. Valahol tehát bajnak kell lennie a kréta körül s úgy látszik, hogy nem is egy helyütt van a baj. Találunk hibát a termelés körében is, de meg van a hiba a fogyasztóknál is. Nálunk nemcsak a termelés, de a fogyasztás is szervezetlen nagy mértékben. A magyar termelők nincsenek be rendezkedve sem a tömegtermelésre, sem pedig az értékesítésre. A termelőtől csak igen kivételes esetekben jut el a közvetlenül termelt cikk a fogyasztóhoz. 5—6 kézen megy keresztül, aminek az első oka az, hogy a szervezetlen termelők nem ismerik a piac igényeit, ezáltal kivannak szolgáltatva a közvetítőknek. A fogyasztó-közönség viszont nem találván közvetlen összeköttetést a termelővel, kénytelen szükségletei beszerzésénél a közvetítőhöz fordulni. Valamit kell tehát tennünk, hogy ez az áldatlan állapot megszűnjön. Első feladat természetesen, hogy a termelést szervezzük, vagyis a termelőt kioktassuk a piaci ismeretekre, a termelővel megismertessük a fogyasztók igényeit s az élelmiszer termelés körébe bevonjuk azokat a vidékeket is, amelyek élelmiszereket eddig csak is a saját szükségletükre termeltek.

A városi fogyasztóknak viszont az lesz a feladatuk, hogy ők maguk is egyengessék az utját, amelyen a termelő közvetlen közelébe férkőzhetik a fogyasztó. Az utmutatást erre megfogja adni a kongresszus, de már most is sejtheti körülbelül mindenki, hogy a legcélravezetőbb

eszköz itt is a szövetkezés, a tömörülés, ez bizonyult eddigelé a legjobb védőbástyanak a közvetítők tulajdonosa ellen.

A kongresszus másik igen jelentős tárgya a tej- és tejtermékek jobb értékesítésére vonatkozó módok megbeszélése. Annak idején nagy apparátussal indult meg országsszerte a tejszövetkezeti szervezkedés s a mint látjuk, ma a tejszövetkezetek csak tengődnek. De nem csupán azért, mintha a tejtermékek értékesítésére jó piac nem volna elég bőségesen, ha nem leginkább azért, mert a különböző vidékeken működő tejszövetkezeteknek nincs meg az összekötő szervezetük, nincs meg a központjuk, amely hivatva volna a magyar tejkereskedelmet irányítani. Ezen a bajon is segíteni kell már végre-valahára, a kongresszus bizonyára meg is fogja találni és jelölni azokat a módokat, eszközöket, amelyek legalkalmasabbak a mai tarthatatlan helyzet orvoslására.

Amint látjuk, az országos szövetkezeti kongresszus az emberi szervezetnek egyik legkényesebb, talán legszükségesebb részéhez, a gyomorhoz fog beszélni, ami nagyon helyes is, mert hiszen a gyomornak a bajai, a gyomornak a keserve különösen napjainkban a lehető legaktuálisabb téma. Minden szociális mozgalomnak kiinduló pontja a gyomor, sőt még a politikát is ez irányítja s ha a kongresszus csak valamire való sikert is ért el az örökösön lázongó gyomor lecsillapítására, már is a legsikeresebb kongresszusok közé sorozhatjuk azt.

Megnyilt

Kórház-utca 17. sz. alatt
a legfokozottabb igényeket is
minden tekintetben kielégítő

modern cukrászda,

saját készítésű tea-sütemények, bonbonok, torták, par-
faitok, reggeli és oszonna kávé és tea a legjutányo-

sabb árban. Rendelések pontosan teljesítetnek és ház-
hoz szállítatnak.

TELEFON 12-56. sz.

TELEFON 12-56. sz.

Számos pártfogást kér

Skaczel Ödön, cukrász.

Európa és a külügyi expozé.

Az európai sajtó — mint az előrelátható volt — nagy részletességgel foglalkozik Berchtold gróf közös külügyminiszter expozéjával, amely oly sötét színekkel ecsetelte a balkáni helyzetet s a háborús veszedelmek rémét lopta a diplomácia mozgó falára. A „Kölnische Zeitung“ melegen üdvözlöi Berchtoldnak azt a törekvését, hogy Törökország birtokállománya változatlanul fentartassék s azt hiszi, hogy Oroszország hozzájárulásával csak pétervári előzetes nyilatkozatai után jelenthette ki. A „Deutsche Tageszeitung“ szerint a nyilatkozatok célja teljesen megfelel a német birodalmi kancellár balkánpolitikájának, Berchtold gróf expozéja Rómában a legkellemesebb hatást keltette s a „Tribuna“ azt írja, hogy a külügyminiszter nyilatkozatai Olaszországban a legnagyobb mértékben helyeselhetők. A párisi körök már több kritikával kísérik az expozét, de azért tagadhatatlan szimpátiával fogadták. A „Temps“ azt írja, hogy a külügyminiszter a komoly helyzet dacára is megakarta nyugtatni a közvéleményt. Ezt az optimizmusát a hatalmak kölcsönös megállapodásaira alapította.

A belgrádi körök szintén nagy megnyugvással fogadták a külügyminiszter határozottan bekés Balkán-politikáját.

Fontos tanácskozás Héderváron. Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter tegnap este Bécsből igen fontos politikai megbízással Hédervárra utazott gróf Khuen-Héderváry Károlyhoz. Hogy a megbízásnak mi a lényege, azt nem tudjuk, csak a nagy érdeklődésből, a mivel az utazást kísérik, gondolják, hogy fontos politikai tanácskozás lesz Héderváron.

HAZUGSAGOK.

A kínaiakat és az asszonyokat bajos megérteni. Ismertem olyan kínait, aki két-három évig foglalatzkodott türelemmel egy darab elefántesonttal, amely alig volt nagyobb a diónál. Ez a kínai az elefántestől, parányi késekkel, furókkal és reszelőkkel, csodás türelemmel hajót faragott: vitorlákkal, mákszemnyi matrózokkal és alig látható kötelekkel, pedig az éveken át tartó munkát semmire se lehetett használni, mert olyan gyenge és törékeny volt, hogy a legesekélyebb nyomás is darabokra morzsolhatta volna. A nők hazugságát gyakran olyannak találom, mint a kínai hajóját; tömördek időt, türelmet és ravaszságot fordítanak rá cél és eredmény nélkül, mert a legesekélyebb érintésnél megsemmisül.

A dráma felolvasásának idejéül az éjjeli tizenkét órát állapították meg. En valamivel korábban érkeztem és időtöltésből beszélgetésbe bocsátkoztam a háziurral. Közvetlen utánam a rózsás arcú, élénk háziasszony is a terembe lépett, akit egy órával ezelőtt Tania Tsernosukova társaságában a színházban láttam.

A delegációk ülései. A delegációk albizottságai legnagyobbbrészt befejezték tanácskozásait s üléseit a jövő hét közepéig elhalasztották. A jövő héten még a tengerészeti albizottság tart ülést, hogy Montecuccoli megtegye azokat az előterjesztéseket, amelyek tegnap az osztrák delegáció albizottságaiban hangzottak el. Az albizottságok tanácskozásainak befejezte után, valószínűleg a jövő hét második felében megkezdődnek a plenáris ülések, melyek két-három napnál tovább alig tartanak. Ma, esütörtökön és szombaton a delegáció nem tart ülést.

Lukács László miniszterelnök Budapestre utazott. Vele jött Hazai Samu honvédelmi miniszter is.

A magyar politikai körökben igen élénk élet uralkodik. Az ellenzéki pártok nagyban készülnek Kossuth Ferenc ceglédi beszámolójára, amelyen az összes ellenzéki pártok képviselői megjelennek.

Andrássy pártot szervez. A Neue Freie Presse ma reggeli száma arról ad hírt, hogy gróf Andrássy Gyulánál mostanság bizalmas politikai tanácskozások folynak egy új pártalakítás érdekében. Ezzel Andrássynak új nagy párt megteremtését célzó akciója, a melyről már a nyáron is beszéltek, a Presse értesülése szerint komolyabb stádiumba jutott.

— Az Andrássynál folyó bizalmas tanácskozások — így szól a Presse jelentése — azt célozzák, hogy egy új, a fennálló közjogi viszonyokat respektáló párt alakítsák, melynek élére gróf Andrássy Gyula állana. A terv megvalósítására még nem lehet biztosan számítani, de tény az, hogy mindazok az akadályok, melyek a pártalakítást a nyáron még erősen megnehezítették, most már elsimultak. Andrássy hiveinek na-

gyon tetszik a gróf terve és azt óhajtják, hogy az új párt még október havában megalkuljon, mielőtt még a képviselőház újból összeülne. Az új párt utódja volna a feloszlott alkotmánypártnak, de remélik, hogy nemcsak a pártonkívüli 67-eseket, hanem más hatvanheteseket, sőt a függetlenségi pártok sok tagját is befogadhatja magába. Gróf Andrássy most dolgozik a párt programjának összeállításán és ez a program olyan lenne, hogy azt a mérsékeltbb függetlenségi is elfogadhatják. Andrássy elsősorban is azt követeli, hogy a mostani képviselőházat oszlassák föl és a vitás kérdések eldöntését bizzák a választókra. Hívei azt beszélik, hogy ha Andrássy már az új választások előtt föllép programjával, akkor sikerülni fog neki nagy párttal bevonulni az új képviselőházba, sőt esetleg a többséget is megszerezheti.

Popovits, Hazay miniszterelnökök?

Budapest, szept. 26.

(Saját tud.) A Nap értesülése szerint két politikus nevét emlegetik legjobban az új miniszterelnöknek. E szerint az új miniszterelnök vagy Popovits Sándor volt államtitkár, vagy pedig Hazay honvédelmi miniszter lesz. Allítólag Hazai igen fontos meghatározással tegnap felkereste Héderváryt is. Ez az állítás a Bud. Tud. szerint nem felel meg a valóságnak, mert Hazai még csak ma fogja elhagyni Bécsét és így nem is lehetett Hédervárynál.

Elhunyt képviselő. Haydin Imre országgyűlési képviselő tegnap hajnalban a Vörös-kereszt kórházban meghalt. Az elhunyt a trencsénmegyei várnai kerületet képviselte.

— Hogy tetszett a mai darab a színházban?

Erdekes?

Szerafima csodálkozva vállat vont.

— Honnan tudja, hiszen én nem voltam a színházban.

— Nem volt a színházban? Boocsánat, most jövök Tsernosukovéktól, ahol azt mondták, hogy ön Taniával a színházba ment.

Szerafima lesütötte fejét és mosolyogva mondta:

— Nem tehetek róla, hogy Tania olyan ostoba: mikor hazulról elment, más hazugságot is mondhatott volna okul...

Liaszkov kíváncsian bámult nejeére.

— Miért gondold, hogy Tania hazudott?

— Nem találod ki? Mert valószínűleg a poétáját akarta látni az utcán.

Koniakin élénken felé fordult:

— A poétát? Gagarovot? Lehetetlen! Gagarov néhány nap előtt elutazott Moszkvából... én magam kísértem ki az indóházhoz.

Szerafima makaesul megrázta fejét és határozottan visszavágott:

— És mégis itt van!

— Ezt nem értem, — hebegte Koniakin.

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóczi-ut. 9. szám alatt a Széchenyi szálloda mellett
fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban
Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. Telefon 769. sz.

Karácsonyi kanonok a szentföldi utról.

Érdekes epizódok.

A távoli Kelet nagyszerű történelmi multjában a legfényesebb még mindég az a darabka terület, melyet Szentföldnek nevez a keresztény világ. Mintha a halhatatlanság aranyozott trónja volna ez az ország, olyan nagyszerű csend ül itt a komor olajfák hegyén. S az isteni emlékek áhitatos vágyakat fakasztanak az emberek szívében, idevonza őket a középeurópai lázas kultúrelétekből éppen úgy, mint a hófehér északi messzeségekből, vagy pedig Afrika színeiben gazdag, tropikus vidékeiről . . . Oh, a krisztusi emlékek tüze ragyogóbb az equatori nap fényénél s az emberi lelkeket örökké hevíteni fogja.

Minden igazi keresztény embernek szinte veleszületett vágya az, hogy legalább egyszer eljuthasson a Szentföldre. Hitet, mély buzgóságot, új életkedvet és felejthetetlen impressziókat hoz onnan magával a lélek. Az ember életén keresztül megőrzi még azokat az apró tárgyakat, külső és mindennapi impressziókat is, amelyeket szerez. Mennyivel becsesebbek és mennyire erősebbek azok a belső átélések, lelki megújodások, amelyek dacos pogány lelkeket is a hit fonséges birodalmába vezettek . . .

A zarándoklatok sorában a magyarok ebben az évben is igen szép számban vettek részt. Nagyváradról egyedül dr *Karácsonyi* János kanonok utazott el s négyheti távollét után szerencsésen hazaérkezve, rövidesen kipihente a hosszú ut fáradalmait.

A *Tiszántul* munkatársa a legelső alkalmat fölhasználta arra, hogy megkérdezze a tudós főpapot az ut egyes részletei felől, s Karácsonyi kanonok rendkívül érdekes mo-

mentumokat mondott el, amelyek hűen és elevenen állítják elénk a szentföldi viszonyokat.

A bayruthi bloká.

— Az osztrák Lyod két gyorsjárású hajója indult el egyidőben az Adrián a Szentföld felé. Mi magyarok 22-en voltunk, kik közül 11 férfi és 11 nő volt. Alexandriában átszálltunk az Amphitrite nevű személyszállító hajóra, amellyel egy napos délután érkezünk a festői fekvésű Bayruth elé.

A hajó dalmát származású, igen művelt kapitánya: *Rajcsics* maga sietett le hozzánk, hogy jöjjünk föl a fedélzetre, mert nem várt meglepetésben lesz részünk. S valóban megbámultuk, hogy az egész kikötőt körülveszik olasz lobogóju, hatalmas hadihajók. Kettő széles hullámokkal jött karesu hajónk felé és parancsoló jeleket adott, hogy nyomban álljunk meg.

Hirtelen meglehetősen izgalom keletkezett a hajón. A kapitány egymás után huzatta föl a postai, kereskedelmi, osztrák és magyar zászlókat, mintegy jelezve, hogy nem vagyunk ellenséges hadihajó.

Az olasz hajók fenyegető frontot vettek a könnyű Amphitrite felé. Mi izgatottan tárgyaltuk, hogy ime az olasz-török háború még ide is betolja tengeri erőit és kényszeríti az ártatlan és idegen személyhajót, hogy kint maradjon a nyílt tengeren.

Beszélgésünket tompa durranás vágta ketté. Az olasz hajó ránk lőtt! . . . Persze csak vaktöltéssel, de ez is elég volt a nőknek arra, hogy jobbra-balra ájuldozzanak. Erre aztán megálltunk.

Két fehér csónakon olasz tiszték jöttek hozzánk. A kapitánynak megmondották, hogy addig nem eresztik be, míg át nem vizsgálják a hajóját. Egy magasrangu török tisztet keresnek, aki Tripoliszból menekült el. Először átnézték az utasok névsorát, majd sorba állítottak bennünket a korlát mentén és végigmustráltak. Volt köztünk egy *Juszuf* nevű arab kereskedő, aki nagyon hasonlított a szökevény tiszthez.

— Te vagy az *Juszuf*, — ugratták a többi kereskedők.

Annyira kételkedtek a kapitány szavá-

ban, hogy lementek a hajó aljában s azt is átkutatták. Emiatt aztán 2 órai késéssel hajóztunk be a kikötőbe, honnan az olaszok reggel 7 órakor mentek tovább. Megnéztük

Bayruthot,

amelyben már klasszikus példáját láttuk a keleti egységtelenségnek. Nemcsak a színes, tarka tömegek s a világ minden részéből összeverődött nemzeti viseletek mutatják ezt, hanem az a sokféle írás, amely itt az ember szemébe ötlök. Francia és angol nyelvű tarka plakátok lepik el a szürke falakat. Ahol valami írás van, ott öt-hat féle betűt lát az ember; a szír, örmény, török, arab és zsidó írás ékeskedik a falakon. Általában mindenben erős szeparálódás tapasztalható.

A jezsuiták hatalmas palotájában 3 iskola van: elemi, gimnázium és egyetem. Nagy hasznát vettük a francia assumptionistáknak, akik rendelkezésünkre bocsátották egyik zarándok-hajójukat. Ezek a szerzetesek rendezik a zarándoklatokat, de fő céljuk a *jó sajtó* terjesztése.

Az *Etrille* (Cillag) hajót kaptuk, melyen *Haifába* mentünk.

Rotschild zsidai.

Már Bayruthban dühöngött a kolera. Megtudtuk, hogy nem engednek be bennünket Egyiptomba, mert onnan jövünk. Haifában azonban az assumptionisták révén békén hagytak, s elkerültük a vesztegárt.

Haifa máris leverte Joppét és maholnap a legforgalmasabb kikötő lesz. Virágzó vidéke a Karmel-hegy, mely körül Rotschild óriási területeket vett meg s azokat a zsidóknak adta. Ezek azonban ősi nyugtalan-ságuknál fogva hamar tovább adtak a birtokon és eladták az araboknak. Némelyik azonban csak albérletbe adta.

Szigoru rend

volt a hajón. Kellemesen konstatáltuk, hogy nincs ingása, ami elejét vette annak, hogy a gyöngébbek megkapják a tengeri betegséget. Az egész I. osztály át volt alakítva kápolnává, amelyben 1 fő- és 2 mellékolttár állott. Reggel 6 órakor keltünk, 7-kor ima,

— Gagarov legjobb barátom és visszatéréséről biztosan értesített volna . . .

— Azt hiszem, bujkál, mert üldözik, — válaszolta Szerafima.

— Üldözik? Kicsoda?

— A titkos rendőrök . . .

— Megbocsássom asszonyom, de amit mond, nagyon különösen hangzik. Miért üldöznék Gagarovot? Nem forradalmár . . . sohasé foglalkozott politikával.

Szerafima szikrázó tekintettel végignézett a diákon:

— Az előtt talán nem foglalkozott, de most foglalkozik. Különbem nem értem, hogy miért beszélünk itt folytonosan Gagarovról.

— Parancsolnak az urak teát?

— E pillanatban még egy vendég érkezett, Blinčov ujságíró.

— Dermesztő hidegség! — így kiáltott. — Két órát töltöttem a koresolyapályán . . .

— A feleségem is éppen onnan jött, — jegyezte meg Liaszgov. Valószínűleg találkoztak is ott?

— Mint mondtam, én két órát töltöttem a jégen, de nem volt szerencsém. Szerafima Petrovna asszonnyal találkozhatni.

Szerafima mosolygott.

— És mégis ott voltam . . . Mária Alexandrovna Semsurina társaságában.

— Csodálatos, hogy egyikőjüket se láttam, ami annál sajtáságosabb, mert a jégpálya nagyon kisterjedelmű.

— Leginkább a zenepavillon közelében ültünk, mert koresolyámnak egy esavarja elromlott.

— Kérem, adja ide, mindjárt megigazítom, művészileg értem ezt a mesterséget. Hol van a koresolyája asszonyom?

Szerafima idegesen toppantott lábával.

— Azonnal a lakatoshoz vittem igazítatni.

— És hogy jutottál be éjnek idején a lakatoshoz? — kérdezte kíváncsian Liaszgov.

• Szerafima most már dühre gerjedt.

— Mit faggatsz? A műhely nyitva volt, mert a lakatosnak sürgős munkája akadt. Különbem Matwet a neve.

Végre megérkezett Szelivánszky, a várva-várt dramaturg.

— Ezerszeresen bocsánatot kérek de a szép nem visszatartóztatott.

— Igen, tudom, most a dramaturgok nagy keresletnek örvendenek, — mondta tréfálkozva Liaszgov. — Ugyan ki tartóztatott vissza?

— Mária Alexandrovna Semsurina, a ki nek felolvastam új darabomat.

— A poéta hazudik! Azt állítja, hogy Semsurinának felolvasta darabját! Hahaha!

— kacagott Liaszgov. — Kérlek, Szerafima, hazudtold meg és mondd a szemébe, hogy Mária Alexandrovna veled volt a jégpályán!

— Igenis, velem volt, — mondta hidegen Szerafima és megvetőleg tekintett végig az egész társaságon.

— Mikor? Hiszen félkilencről tizenkettőig a darabomat olvastam fel neki.

— Nagyon téved, tiltakozott Szerafima.

— Már hogy tévednék? — kiáltotta magánkívül a költő.

— Parancsol teát?

— Nem, nem! Előbb tisztázzuk a helyzetet! Mely órában volt önnel Semsurina a jégpályán?

— Körülbelül tíz-tizenegy órakor.

A dramaturg összecsapta kezét.

— Gratulálok! Ugyanabban az időben olvastam fel neki a darabomat!

Mikor a szalonba mentünk, utközben egy közbeeső szobában megállottam és titokban magamhoz intettem Szerafimát a kezemmel.

— Önt tehát ma Semsurinával a jégpályán volt? — kérdeztem közönyös hangon.

— Igen!

— Én pedig a színházban láttam Taniával.

Szerafima elpirult.

— Lehetetlen! Vagy azt hiszi, hogy hazudom?

— Természetesen. Mert én határozottan láttam Taniával.

— Összetévesztett valakivel.

— Nem asszonyom! Ön ügyetlenül hazudik, másokat is belekever és az egyik hazugságot a másikra halmozza. Hogy is találhatta ki a jégpálya meséjét?

Szerafima toporzékolt lábaival szégyenében.

— Férjem nem szereti, ha Tania társaságában vagyok.

— Én pedig most elmondom neki, hogy önt Taniával láttam a színházban.

A nő ijedten megragadta kezemet.

— Csak nem árul el?

— Miért ne?

— Édes kedves, jó barátom, ugy-e nem mondja el a férjemnek?

— De elmondom.

A dráma felolvasása után vacsorához

utána szentmise és csak ekkor jöhetett a reggeli. Délben újra közösen mondták Urangyalát és délután 5 órakor szent olvasót tartottunk.

A Genezáret taván.

Gyönyörű volt az a kirándulás, amelyet csolnakokon tettünk meg. Párás, hűs hajnali időben indultunk el a 2 és fél órai evezés után értünk el Kaffarnaumba. A part mentén sötét tömegben húzódtak az eukalipthus fák, amelyeket azért ültettek, hogy enyhítsék a parti moesarak gyilkos levegőjét.

Egy helyütt, közel Kaffarnaumhoz kiszálltunk. Az evezősök „Fel-kum“-nak nevezik azt az elpusztított helyet, melyet 79-ben dultak fel a rómaiak. Most romhalmaz. Valamikor a mohos kövek alapjai voltak annak a háznak, amelyben Szent Péter anyósa lakott. Arrébb kicsi kápolna áll — alatta ezelőtt kétezer évvel zsinagóga volt, ahol Krisztus először prédikált. Az ásások nyomán felszínre kerültek a régi padok, az oszlopsorok alapjai . . . Most néma borongás ül a romok fölött s a zarándokok meghatva mondanak el egy-egy rövid imát.

Az eltört edények.

Persze mindenki hozott magával valami kedves emléket. Az asszonyok csinos üvegekben vizet hoztak a Jordánból, a Genezáret tavából. Valóságos dédelgettek egész Triesztig. Itt aztán az egyik ügyetlen teherhordó elejtette a kosarat, amelyben az üvegek voltak és a drága, dédelgetett üvegek összetörték. Volt sirás és sópánkodás . . .

A legszomorúbb impressziónk a zarándokházakról volt. Görögkeleti oroszok, angol és német protestánsok rohamosan terjeszkednek, zarándokházat építenek s valóságos ténitéseket rendeznek. Csak éppen a katolikusok maradnak el.

Mi magyarok pedig ne is beszéljünk. Egyedül Jeruzsálemben van egy szerény

ültünk. Szerafima folyton kerülte tekintetemet és mindég férje közelében tartózkodott, hogy árulásomat meggátolhassa. Hirtelen, minden átmenet nélkül azt kérdezte férjétől:

— Hol töltötted az estét? Három óra óta nem voltál itthon.

Kíváncsian lestem a feleletet. Mert mikor még Liaszgov-val egyedül voltam a szobájában, őszintén bevallotta nekem, hogy ma nagyon mozgalmas napja volt, mert régi ismerőse, egy francia ur Odesszából megérkezett: Kontánnál egy szeparében együtt ebédelt vele, azután automobilon kirándultak, este pedig elkísérte a Buffmulatóba, ahol végre megvált tőle.

— Hol töltötted az idődet? — kérdezte ismétlenül Szerafima.

Liaszgov egy pillanatig gondolkodott, azután határozottan ezt válaszolta:

— Kontánnál ebédeltem, egy odesszai kliensemme és nejevel. Azután egy automobilon üzleti ügyeket bonyolítottam le; nagyon gazdag francia nő. Azután egy földbirtokossal találkoztam a Grand Hotelben, este pedig véletlenül egy régi ismerőssémmel találkoztam a Buffmulatóban. Így ni, most mindent meggyóntam, amit tudni óhajtottál, édesem!

Én bensőleg mosolyogtam és így gondolkodtam:

— Pompásan hazudik! Ugy látszik, a férfiak éppen úgy értik ezt a mesterséget, mint a nők! . . .

A. Avertsenko.

házunk, az is osztrák-magyar. Itt a szegények egy hétig ingyen kapnak ellátást.

Zajos iskolaszéki ülés

A réti iskola ügye.

Nagyvárad községi iskolaszéke tegnap délután hosszasan és elég zajosan tanácskozott a városházán.

Dr Adorján Ármín elnökölt s a tagok nagyszámmal voltak jelen.

Első sorban az elnöki jelentést tárgyalták.

A jelentés felemlíti, hogy az újavárosi polgári leányiskola részére a kath. legényegylet Teleky-utcai házáat bérelte ki a város. Mivel ezen iskolánál az igazgatónői teendők vezetésével ideiglenesen Beleznay Antalné bízott meg, megkeresik a tanfelügyelőt, hogy nevezettet nevezze ki rendes igazgatónővé.

A réti polgári iskola elhelyezése.

A városi tanács a réti polgári iskolánál felállított III. osztály részére kibérelte a Szent Vince intézett uri-utcai házáat, de azután a közs. elemi iskola II. osztályát telepítette ki oda s helyére az elemi iskolába helyezte a polgári iskola III. osztályát. A most már 3 osztályu polgári réti iskola igazgatói teendőivel Mikussay Józsefet bízta meg.

Szokoly Tamás nem veszi tudomásul a jelentést. Azért építették a Réten az elemi iskolát, hogy az legyen benne s helyteleníti, hogy most kitelepítik a II. oszt. s a polg. iskolát helyezik el benne. Ezen intézkedésben politikai tendenciákat lát. A kitelepítés egy ember miatt történt. A kibérelt helyiség alkalmatlan kis gyermekek behelyezésére. Allítsák vissza a régi rendet s a polgári iskola III. osztályát helyezték vissza a régi polgári iskolába, ahol van hely.

Rimler Károly polgármester összefüggést lát a dolog és Balogh Károly támadó, meg nem engedett hangu beadványa között. Ő nem folyt be az egész dologba. Szokoly Tamás gyanúsítását a tanács nevében visszautasítja. Jobb helyiséget nem kaptak. A helyiséget a tisztí orvos megfelelőnek találta. Szakemberek felvilágosították, hogy a polgári iskola helyett az elemi osztályt lehetett csak a bérelt helyiségben elhelyezni. A régi polgári iskolában nincs helyiség. Balogh beadványában oly súlyos vádak vannak, amelyek nem igazak, sem bizonyítva nem lettek. Teljesen alaptalan vádak vannak abban felhozva. Az iskola elhelyezése csak ideiglenes.

Dr Adorján Ármín a Balogh beadványában foglalt vádakkal foglalkozik. Ő reá is olyan vádak vannak abban, amelyek nem állanak meg, mert nem volt semmi része Mikussay kinevezésében. A beadvány durva hangját nem fogadja el s az alaptalan vádakot visszautasítja. Ha az iskolaszék a beadványt helyesli, ő levonja a konzekvenciát.

Dr Stokker József azt fejtegeti, hogy helytelen volt az elemi iskola kitelepítése, mert az épület az elemi iskola céljaira épült. A kisebbek közé a nagyobbak elhelyezése az erkölcs rovására megy. Indítványozza, hogy keressék meg a tanácsot, miszerint a polgári osztályt telepítsék ki a bérelt helyiségbe.

Dr Vucskics Gyula azt fejtette ki, hogy a bérelt helyiségbe, mivel nem nagy, inkább a kisebb gyermekek, akik kevesebb számmal is vannak, helyezhetők el. Az igazgatói kinevezésre nézve kifogásolja, hogy így Mikussay kevesebb órát tanít és azokat óradókkal kell pótolni külön díjért, holott ezen órákat a polgári iskolai tanárokkal kellene ellátni.

Dr Váradi Ödön Stokker indítványát pártolja.

Dr Olasz Béla a réti iskolákat védi, Stokker indítványa mellett foglal állást. Balogh beadványát nem helyesli s indítványozza, hogy az alelnöknek a beadvánnyal szemben szavazzanak bizalmat.

Schvartz Izidor azt kívánja, hogy a polgári III. oszt. vagy a bérelt helyiségbe, vagy a régi polgári iskola épületébe helyezték.

Balogh Károly szólalt fel ezután. A beadványt nem a maga, hanem a gyermekek érdekében írta meg, annak tartalmát bizonyítani akarja. Dr Adorján Ármín alelnököt sérteni nem akarja s a beadvány ezen részét visszavonja. A régi polgári iskolában van hely, de a tanulókat nem akarják a rajzra a 2-ik emeletre vinni.

Hegedüs Nándor azt indítványozta, hogy egy évig hagyják meg a jelenlegi állapotot, de már most mondják ki, hogy jövőre az olasz polgári iskolának megfelelő helyről gondoskodják a város.

Kappel György rámutat, hogy akárhova helyezik a Réten a polgári III. osztályt, az nem felel meg a célnak. Fizikai és természetrajzi szertár csak a régi polgári iskolánál van s így a tanítás érdekében a III. osztályt is a régi polgári iskolába kell helyezni. Ezt indítványozta.

Feliczides Lajos polg. isk. igazgató a réti polgári iskola felépítésére tett indítványt.

Dr Stokker József indítványát visszavonja s a Kappel György indítványához csatlakozik.

Balogh Károly beadványát visszavonta.

Az iskolaszék elhatározta, hogy kéri a polgári III. osztálynak a nagypiac-téri régi polgári iskolába visszahelyezését s az elemi II. osztályt pedig a saját helyiségébe telepítsék vissza. Dr Adorján Ármínak bizalmat szavaztak.

Elnök tíz percre felfüggesztette az ülést.

Mikusay nem lesz igazgató.

A szünet után dr Mártonffy Marcell szólalt fel. Az előbbi szavazással az intézkedést nem látja kimerítve. A Réten maradó két osztályhoz vezetőre van szükség. Indítványozza, hogy keresse meg az iskolaszék a kir. tanfelügyelőt, miszerint ezen iskolánál Mikussay Józsefet bizza meg az igazgatói teendővel.

Imrik S. Zoltán ellenzi az indítványt, mert az tetemes költséget ró a városra, ok nélkül. Eddig is a két osztály igazgatását az anya polgári iskola igazgatója: Feliczides Lajos látta el megelégedésre s ez lehet ezután is. Ilyen értelemben tesz indítványt.

A többség Imrik S. Zoltán indítványát fogadta el.

Elhatározták, hogy kéri az iskolaszék a kultuszminisztert, miszerint H. Fekete Péter helyét rendes tanítói állásúként tölthessék be.

Elfogadták az elnök azon javaslatát, hogy jövőre az olasz polgári fiúiskola különválasszassék s a szükséges tanárokat ehhez idejében szervezze a város.

A kultuszminiszter Fehérné Nagy Gizella tanítónő hosszasan és eredményes működését méltányolva, dícsérő okmány mellett részére évi 200 korona személyes pótlékot adományozott.

Elnök elismerő szavak kíséretében, a jelenlevők éljenzése és tapsa mellett adta át az erről szóló miniszteri okmányt a derék tanítónőnek.

A ref. egyház beadványát a hittanítás

beosztása tárgyában, levették egyelőre a napirendről, mivel újabb tárgyalások vannak folyamatban s kilátás van a békés megoldásra.

Ozv. Személyi Kálmáné, polgári leányiskolai igazgatónő kézimunkatanfolyam rendezésére tett előterjeszt st.

A kérdés tanulmányozásával dr. Adorján Armin, Lukács Ödön, Kelen Béla és osv. Személyi Kálmáné bizatik meg.

Apróbb ügyek elintézésé után az ülés esti 7 óra felé véget ért.

A Nagy Bálint-ügy utolsó hullámai.

Dobra kerül az elítélt vagyona.

A jákóhodosi bűnös Nagy Bálinttal az igazságszolgáltatás elvégezte kötelességét. Az elítélt bűnös megkezdte büntetésének eltöltését s így jóideig nem is fog Nagy Bálint neve szerepelni a nyilvánosság előtt. Jelenleg még az árvaszéket foglalkoztatja az ügy, de ott is az utolsó tollvonásokat végzik már és akkor a büntetés kitöltéséig senki sem fog törődni a dologgal.

Biharvármegye árvaszéke legutóbb foglalkozott Nagy Bálint ügyével. Az árvaszék ez alkalommal a felmerült költségek kifizetését tárgyalta. Így dr. Medvigy Gábornak 1048 koronát, dr. Puskás Bélának 73 korona 88 fillért állapítottak meg, amit ki is utaltak.

Nagy Bálint gyermekeiről a *Tiszántul* már megírta, hogy szülői nevelés hiányában valósággal züllésnek indultak. A gyermekek jövője érdekében az árvaszék Nagy Károly jákóhodosi lakost nevezte ki gyámnak. Az új gyámot felhatalmazta az árvaszék a vagyoni kezelésével is.

Az elítélt intézkedése szerint a megmaradó vagyon Nagynak Bálint, Juliánna, Ida, Elek és Béla nevű gyermekei öröklék ugyan, hogy a haszonélvezeti jog tovább is Nagy Bálint tulajdona marad. Így rendelkezett ugyanis a hosszú fogházra ítélt bűnös, mert erősen reménykedik abban, hogy büntetésének bizonyos részét ha eltöltötte, ki fog szabadulni.

Nem akar a bűnös a vezeklés után esetleg minden megélhetési alap nélkül maradni és ezért nem iratta át már most teljes korlátozás nélkül a vagyont.

Nagynak elég tekintélyes vagyona van, melynek egy része árverésen eladásra fog kerülni, míg a többi rész haszonbérbe lesz adva. Ezekben az intézkedésekben még mindig érvényesült Nagy Bálint akarata, azonban a jövőben már figyelmen kívül fogja hagyni az árvaszék és csak a gyám, Nagy Károly szava lesz irányadó.

Az új gyám már magához is vette az elítélt gyermekeit és azok neveléséről gondoskodott. Az esetben, ha a gyermekekkel az új gyám sem fog tudni boldogulni, a gyermekmenhelyen helyezik el őket. Ez nagyon valószínű, mert a gyermekek igen vásottak és nem akarnak egyáltalán fegyelmet ismerni.

..HIREK

SAJTÓNAP.

Vasárnap, e hó 29-én Nagy-Várad keresztény közönsége korunk legfontosabb kérdésével, a sajtó kérdésével fog foglalkozni.

A sajtó mozgatja a közvéleményt s hogy ennek a sajtónak mekkora a befolyása, azt semmi sem bizonyítja jobban, mint Magyarország sajtója, melyben az ország keresztény jellege, lakosságának igazi meggyőződése nem, hanem helyette mindenféle önző érdek jut „közvélemény“ gyanánt kifejezésre.

Igazi keresztény közvélemény csak igazi keresztény sajtóban nyilvánulhat meg. Ennek tudatára ébredt most már Nagy-Várad közönsége is, mely egyre fokozódó mértékben karolja fel a katolikus sajtót.

A keresztény öntudat imponáló megnyilatkozása lesz vasárnap a sajtónapon, a mikor a keresztény sajtó jelentőségét elsősorú szónokok fogják Nagy-Várad közönsége előtt fejtegetni.

A sajtónap sorrendje a következő:

I. *Sajtóértekezlet* a főgimnázium disztermében délelőtt 11 órakor.

1. *Megnyitó beszéd.* Tartja dr. Karácsonyi János prépost-kanonok.

2. *A nő hivatása korunkban.* Előadás; tartja Novák Mártonné urnő, a Katolikus Sajtóegyesület Fővárosi Hölgybizottságának elnöke.

3. *A katolikus sajtó és a hölgyek.* Előadás; tartja dr. Bangha Béla Jézustársasági áldozópap.

4. *Záróbeszéd* mond dr. Karácsonyi János prépost-kanonok.

II. *Sajtónagygyűlés* a főgimnázium disztermében délután 5 órakor.

1. *Nyitány.* Előadja a *Katolikus Legényegylet* zenekara.

2. *Megnyitó beszéd.* Tartja dr. Lányi József tinnini püspök.

3. *Legsürgősebb teendőink.* Előadás. Tartja dr. Baránsky Gyula ügyvéd, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag.

4. *A sajtó és a keresztény család.* Előadja Novák Mártonné urnő, a Kath. Sajtóegyesület Fővárosi Hölgybizottságának elnöke.

5. *A dalnok bűje.* E. Kovács Gyulától. Szavalja Elek.

6. *Magyar sajtó és magyar kultúra.* Előadás. Tartja dr. Bangha Béla Jézustársasági áldozópap.

7. *Záróbeszéd.* Tartja dr. Lányi József tinnini püspök.

8. *Himnusz.* Előadja a *Katolikus Legényegylet* zenekara.

III. *Társasvacsora.* Este 8 órakor társasvacsora a Pannónia-szálloda külön helyiségében.

A meghívók szétküldése folyamatban van. A ki tévedésből meghívóját meg nem kapta, sziveskedjék a Kath. Népszövetség jegyzőjéhez, Székely Lajoshoz (Körös u. 6. sz.) fordulni.

* Az élmezési bizottság ülése.

A lakás és élmezésiügyi bizottság a városi székház bizottsági termében f. évi szept. hó 28. napján délután 3 órakor ülést tart, melynek tárgya a tejesarnok részvénytársaság előterjesztése a tejjelátás kérdésében.

* *A hivatalos lapból.* A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe Schröder Gábor végzett joghallgatót díjas joggyakornokká nevezte ki.

* *A rikkancsigazolvány.* A rendőrkapitányi hivatal ismételt felhívja és figyelmezteti azon 18 évet betöltött egyéneket, kik f. évi októbertől hirdalpoknak utcai árusításával kívánnak foglalkozni, hogy igazolvánnyal való ellátás és nyilvántartásba vétel végett a rendőrkapitányi hivatalban Horváth Géza t. alkapitánynál jelentkezzenek.

* *Megijedt a rendőröktől.* Weinberger Mihály telefonon értesítette tegnap a rendőrséget, hogy *Perjesi László* 21 éves ismert garázda legény az éjjeli mulatók közelében az utcán lövöldöz, részeg állapotban és félig meztelenül ott csatangol és a járókelők életét veszélyezteti. Kiss Gergely és Nagy II. Lajos rendőrök a Rövid-utcába kiküldettek, de már a rendőrök jöttére megrohant Perjesi és maga felé fordította a pisztolyt s bal mellén lötte meg magát. Beszállított a biharmegyei közokórházba. Sebe nem életveszélyes. Még a kórházban is reinitenskedett.

* *Talált tárgyak.* Találtak Nagy-Várad és Fugyivásárhely közötti vasúti uttesten egy munkásigazolványt és benne 20 korona pénzt. Nyáradi Lajos nevére kiállított okmányok és postatakarék könyvek. Egy ócska virágos szélű fekete selyem napernyőt. Tulajdonosaik jelentkezzenek a rendőrségen, földszint 9. sz. szobában.

* *Nagyváradon nem lehet szobát kapni.* Megtörtént eset, nem mese. Nagy-Váradon egy vidéki kereskedő tegnapelőtt nem tudott szobát kapni Nagy-Váradon, ahol a szállodák egymást érik. Ugy történt a dolog — mint az illető panasolja — hogy tegnapelőtt reggel Nagy-Váradra érkezett és egy hivatalos ügy elintézését sürgette meg. De mert egy nap alatt nem tudott végezni, éjjelre is Nagy-Váradon maradt. Este színház után elindult egy szállodába és szobát kért.

— Nem szolgálhatok! — Felelte a portás.

A kereskedő cigarettára gyújtott és elindult egy másik szálloda felé, ahol ismét szobát kért.

— Nem szolgálhatok! Adja ki az utlevelet

ismét a másik portás.

— No sebj. Menjünk tovább!

A kereskedő nem gyújt cigarettára. Felgyüri kabátja gallérját, mert hűvös van. Nagyokat ásít, mert álmos, a múlt éjjel nem aludhatott a kitűnő vasuti összeköttetés miatt. És újra csak az előbbi eredményt éri el. Most már nem fázik, mert minden szállodát végig járt, nem is álmos, mert az eső kiverte szemeiből az álmod, hanem dühös és a legelső rendőrhöz fordul.

— Kérem, hol lehet Nagy-Váradon szobát kapni?

A rendőr elő sorol egy egész tucat szállodát. Sajnos, ezek mind olyanok, melyeket már végig járt a kereskedő. Végre kérésre fogja a dolgot.

— Ugyan kérem, kísérjen engem be.

— Az kérem nem lehet, nem tetszett csinálni semmit.

— De kísérjen be, mert nincs lakásom és csak nem kóborolhatok az utcán.

— Hát tessék csinálni valamit, én megígérem, hogy szivességből bekísérem, de mondhatom, hogy rossz dolga lesz bent is, mert a fogdák is meg vannak telve.

Sarkon fordult a kereskedő és bevette magát az első kávéházba, ahol egy asztal mellett ülve, idogálva, cigarettázva végre eltöltötte az éjszakát.

Ez nem vics, ez megtörtént dolog, amit senki sem akar elhinni, de bizonyíthat a kereskedő.

* *Uj Lexikon.* Révai-féle (eddig 5 kötet jelent meg), továbbá mindentféle könyvek Benkő Artur Rákóczi-uti könyvkereskedésében. Antiquar könyveket jó áron veszek.

Középiszkolai

magánvizsgára-, érettségire-, javító vizsgákra egész nyáron át készülhet a **dr. Kallay-fele Szemináriumban** (Budapest, IX. Lónyay-uteza 18 b. Telefon 125-38.) Eredményei köz-tudomásulag kiválóak.

* **A bőkezű község.** A csermő-derecskei vicinális vasút engedélyesei Gerster, Megyeri és Szunyogh kérelemmel járultak többek között Tulka község képviselőtestületéhez is, hogy az új vasút építési költségeihez bizonyos mennyiséggel járuljanak hozzá. Tulka község képviselőtestülete nagy lelkiellenállással, hogy 30000 korona értékű törzsrészt vásárol. A község határozatát tegnap terjesztette be az alispáni hivatalhoz Csanády Jenő főszolgabíró. A főszolgabíró kedvezőtlen véleményrel látta el a képviselőtestületi határozatot. A vélemény szerint a 30000 korona a község romlását indézná elő, mert a hozzájárulás nem áll arányban a község vagyoni helyzetével. Az esetben, ha tényleg megmaradna a 30000 koronás hozzájárulás, úgy a község pótdátója 70—80 százalék között ingadozna. A főszolgabíró javasolja, hogy változtassa meg a törvényhatóság a határozatot és új hozzájárulást szavazzon meg a vasut céljaira.

Vadász urak figyelmébe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését nálam eszközölje. Óriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányú fegyverekből, a legjobb töltények úgy külföldi mint belföldi löporral készültek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többé fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. löporáruda Telefon 269. Tanoncok felvétetnek. **Ladányi József** puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

Társat (lehet nő is) 2000 ezer korona készpénzzel sürgősen keresek egy új illusztrált heti lapvállalathoz. Bővebbet személyesen ad: **Hölgye Corzó-kávéház** délután 2—4-ig. Rizikó nincsen, szakértelem nem szükséges.

x **Kossuth utca 6.** számú ház Körös felőli oldalán 3 szoba fürdő-szoba és mellékhelyiségekből álló modern emeleti lakás november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál.

* **A német, francia és angol nyelvekben** tökéletes kiképeztetést nyerhetnek legalább középiskolai műveltséggel bíró egyének a Rose-ndszerű nyelviskolában (Bémer tér 1. szám). Beiratkozás mindenkor. Tandíj óránként és személyenként 1 korona 50 fillér.

KOSSUTH-U. 2. sz. ház emeletén két szoba s mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **Assódi Trieszti kávé és tea behozatala** Csokoládé és Kakao áruháza. Nagyvárad, Kossuth-utca Sas-palota. **Vigyázat**, mert sok az utánzat! Jobb ízű családok figyelmébe ajánlva Különlegességeim pörkölt kávékban:

Elsőrendű	1 kiló	4—K
Mágnás keverék RR	1	4.40
„	0—I	4.80
„	00—I	6—

Motor üzemű kávépörkölés és darálás, a vevő előtt történik. Kakao 10 deka 50 fillér. Eredeti franczkávé-pótlék, valódi fügekávé, valódi mackkávé gyermekeknek. Kátreiner valódi árpakávé. Összes kétszersültök Karlsbadból. A kiszolgálásnál a cég főnöke jelen van és így mindenki a legjobbat és a legolcsóbbat érheti el. Block rendszeres beváltása. Blockjaimat az egész vonalon gyűjtik. Cukorka és csokoládé különlegességeim legjobbak, mert eredetiek. Gyógycukorkák eredeti lerakata. MEGAY-féle világhírű jó és finom minőségű kávéházi csukrász sütemények minden elsőrendű kávéháza kaphatók. Minden darabon a Megay név rajta van.

x **Szülők figyelmébe.** Október elsején **himző tanfolyam nyílik meg** serdülő leányok számára Szilágyi Dezső-utca 13. sz. alatt, ugyanott bővebb felvilágosítást lehet kapni.

x **TÚZIFA** hasábos és aprítva, ugyszin-én elsőrendű porosz kőszent házhoz szállít: **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep Váradvelence, vasutná.

Iskolai és tornacipők
legkedvezőbben
REICHARD áruháza
cégnél szerezhetők be.

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor:

Péntek: Én vagyok a néni.
Szombat: Én vagyok a néni.
Vasárnap délután Obsitos, este Asszonyfaló.

Én vagyok a néni!

Régi kacagtató bohózatot láttunk tegnap újra, azokból a régiekből valót, amelyek még trágárság nélkül is megtudják kacagtatni a publikumot. Persze nem francia bohózat, hanem angol. Kacagtató helyzetek láncolata az egész darab s a kacagás miatt néha nem hallani, mit beszélnek a színpadon.

A darab sikere különben az álnéni alakitójától függ. Tompa Béla pompásan játszotta szerepét s a tapsokból őt illette az oroszlanrész. Igazi közvetlenséggel, kedves humorral s tuzás nélkül, izlésesen játszott. Étsy Emila, Angyal Ilka, Szentgyörgyi, Polgár Mariska, Tóth, Turányi, Leövey, Hunyady és Vank osztoztak a sikerben.

Az obsitos. Vasárnap délután a mult idényben is nagy sikert aratott Obsitos kerül színre, amelynek címszerepét ez alkalommal Binder Károly, a társulat új baritonistája játsza, aki ebben a szerepben bemutatkozása alkalmával is szép sikert aratott. A vasárnap délutáni előadásra jegyek már most válthatók.

Az asszonyfaló. Az ideai színházi idény egyik legpompásabb bemutatója, az Asszonyfaló vasárnap este kisbérletben kerül színre, abban a kitűnő szereposztásban, amely már eddig is ennek a kedves operettnek a sikert biztosította. Jegyek az előadásra már most válthatók.

SZPORT

A nagyváradai szövetségi mérkőzések.

A football sportjának népszerűsítésén annyi agilitással dolgozó NAC a fővárosi szövetségi díj mintájára a helybeli szövetségi csapatok II. o. legénysége és a bajnokságra

be nem nevezett I. o. legénysége számára mérkőzést irt ki, amelyre őt nevezés érkezett a VAC I., Egyetértés I., NAC II., NSC II. és Törekvés II. részéről.

A mérkőzés terminusait a rendezőség tegnap este sorsolta ki a következő eredménynyel: Szeptember 29. d. u. NAC II—NSC II, október 6. d. e. Törekvés II—VAC I., 13-án délelőtt NAC II., Egyetértés, 27-én délután NSC II—Törekvés II. November 1-én délután NAC II—VAC I., Törekvés II—Egyetértés I., 3-án délután NSE II—Egyetértés I., 10-én délután VAC I—NSC II., 17-én délután NAC II—Törekvés II., 24-én délután Egyetértés I—VAC I.

A mérkőzések a jelzett időben a Rhédey-kerti sport pályán a bajnoksági szabályok értelmében tartatnak meg.

Kettős bajnoki mérkőzés. Vasárnap délután ismét két igen érdekes footballmérkőzés színhelye lesz a Rhédey-kerti Sporttér. Keletmagyarország bajnokságáért fog küzdeni a N. A. C. I. és N. S. C. I. csapata s e küzdelemben ismét alkalma lesz a N. A. C. I. erősen feljavult csapatának remek játéktudását bemutatni. A mérkőzés előreláthatólag a N. A. C. győzelmével fog végződni, de azért az N. S. C. legénysége se egykönnyen fogja átengedni a győzelmet. A N. S. C. csapatának határozottan jó védő játékosaira jelentős szerep várokozik s ennek bizonyára meg is fog felelni. Így erős, nivós küzdelemre van kilátás. E bajnoki mérkőzést Konez Rudolf (Kolozsvári A. C.) szövetségi bíró fogja vezetni. A bajnoki mérkőzés előtt a N. A. C. II—N. S. C. II. csapatai küzdenek a N. A. C. által kitűzött díjért. Vasárnapra remélhetőleg kitisztul az idő, úgy, hogy végre a közönség a reális talajon jobban érvényesülő játék szemlélője lehet majd.

Moskovits AC bemutatkozása. A Moskovits Farkas cipőgyár rt. footballcsapata vasárnap délelőtt 11 órakor tartja bemutatkozó mérkőzését a Rhédey-kerti football pályán. Ellenfele a NAC fehér csapata lesz. A cipőgyári csapatban több tehetséges játékos van, úgy, hogy a mérkőzés vonzó sportélvezetet ígér. A mérkőzés 20 filléres tréning jegy váltása mellett tekinthető meg.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Gyilkolt egy tizennyolc éves fiú.

Magó Karácson fiatal legény még, alig 18 éves, de már ugyancsak virtuskodik Oláh-szentmiklós községben. Illetve csak virtuskodott, amíg egyszer rajta nem vesztett. Május 5-én, vasárnap ismét a kocsmában meghajkodott. Alaposan berugott és veszekedni kezdett legénytársaival. **Gál Karácson** nem tűrte Magó Karácson durva viselkedését és a veszekedésből csakhamar verekezés lett. Magó Karácson hirtelen előrántotta a kését és markolatig belemártotta Gálnak a szívébe. A szerencsétlen legény összeesett és pár perc alatt meghalt. A gyilkos legény ügyét tegnap tárgyalta az esküdtbíró és az esküdtek verdiktje alapján 6 évi fegyházra ítélte Magó Karácsont.

Goldberger zsarol. **Goldberger Lajos** és **Kertész József** 1910 októberében vasredőnygyárat akartak alapítani. Már ki-

bérelték a helyiséget is, beszerezték a számszámokat, amikor Goldberger Lajos visszalépett. Kertész József aztán a számszámokból egy párat, amelyek az ő tulajdonai voltak, elvitt magával. Mikor Goldberger megtudta a dolgot, elment a volt társához, dühösen rátámadt és követelte tőle, hogy a számszámok nagy részét adja át neki, sőt amikor ezt Kertész József nem akarta engedni, erőszakoskodni kezdett. A bíróság zsarolás és magánlaksértés miatt 3 havi fogházra ítélte Goldbergeret, aki az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

NYILTÉR

Dr. Sándor János

az Erzsébet királyné buda-
keszi tüdőbeteg szanató-
rium volt assistense,
orvosi rendeléseit
Nagyváradon Mezey Mi-
hály (Kert)- utca 4/a. szám
alatt megkezdette.

Tánciskolai jelentés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt nagy-
érdemű közönség becses tudomására hozni,
hogy **Nagyváradon,**

a VIGADÓ DÍSZTERMÉBEN

folyó évi október hó 1-én

TÁNCFOLYAMOT

nyitok, melyben növendékeim a mai kor igé-
nyeinek minden irányban megfelelő tánc-,
esztétikai és plasztikai elsőrangú és szakszerű
oktatásban részesülnek.

TÁNCÓRÁK: gyermekeknek délután
5—7 óráig, felnőttek részére esti fél 8—9 és
9—11 óráig. Privátórák házaknál vagy a
táncteremben d. e. 10—12 óráig és d. u.
3—4 óráig.

Beiratkozni lehet f. hó 22-től egész napon
esti 7 óráig a Sas-passagében levő irodámban,
(feljárt a Vigadó főlépcsőjénél), a hol bővebb
felvilágosítás nyerhető.

Kiváló tisztelettel:

Arányi Ármin, okl. tánc tanár.

A magasabb táncművészeti akadémián 1906.
december hó 22-én nyert mesteri diszoklevelet.

TÁVIRÁTOK

Az új alkotmánypárt.

Bécs, szept. 26.

(Saj. tud.) Egyre jobban meg-
erősíti magát az a hír, hogy egy
nagy szabású politikai párt van ala-
kulóban. Az új párt 67-es alapon
létesülne és a régi alkotmánypárt
címét venné fel. A párt élére gróf
Andrássy Gyula fog állani. Az új
alkotmánypárt programja olyan
lesz, hogy nemcsak a mai munka-
párt zömét fogja új zászló alá von-
zani, de a függetlenségi pártban is
kedvező fogadtatásban fog része-
sülni. A párt alkotói az új párttal
remélik a békét megteremteni.

Rémhir Bécsben.

Bécs, szept. 26.

(Saj. tud.) Ma az osztrák dele-
gáció tagjai között az a rémhir ka-
pott szárnyra, hogy Bulgária meg-
üzente a háborút Törökországnak.
A háboru hírért egy távirat alapján
terjesztették, amely a Lemberg bank-
nak jött volna. Azonban a bank
ilyen táviratot nem kapott. A kül-
ügyminisztérium semmit sem tud a
dologról. A tőzsdén óriási izgalmat
keltett a balkáni háboru híre. A
bécsi bolgár követ úgy nyilatkozott,
hogy hivatalos értesülése nincs, de
lehet, hogy kitört a háboru.

A béketárgyalás.

Ouchy, szept. 26.

(Saját tud.) A béketárgyalásokat tegnap
is folytatták, de az olasz tárgyalók pár nap
mulva azt fogják mondani a töröknek:
C'est a prendre on a laisser (Megtörni, vagy
meghalni).

Mánuel Magyarországon.

Pozsony, szept. 26.

(Saját tud.) Mánuel volt portugál ki-
rály Oroszvárra érkezett, ahol több napig a
Lónyay grófi pár vendége lesz.

Déva viz alatt.

Déva, szept. 26.

(Saját tud.) A Maros ma 16 centi-
métert áradt, minek következtében
a Cserna patak kiöntött. A víz a
város egy részét elborította. A köz-
lekedést csak csónakkal lehet fenn-
tartani. A víz a szomszédos falvak
közül eddi 4-et öntött el.

Öngyilkos miniszteri fogalmazó.

Budapest, szept. 26.

(Saját tud.) Bellavics Imre mi-
niszteri fogalmazó ma főbe lőtte
magát és azonnal meghalt. A fo-
galmazó délben ebéd alkalmával
egyszerre felugrott az asztaltól és a
szomszéd szobába ment, ahol főbe
lőtte magát. A rendőrség megindi-
totta a vizsgálatot, de még nem si-
került megállapítani, hogy mi volt
a 30 éves derék tisztviselő csele-
kedetének az oka.

Rálóttek egy hajóra.

Athén, szept. 26.

(Saj. tud.) A nyílt tengeren egy
török naszád háromszor rálőtt egy
görög hajóra. A görög külügymi-
niszter Konstantinápolyban elégtételt
követel, mert különben a legszigo-
rubbb fellépéssel fenyegetőzik.

Marconi szerencsétlensége.

Róma, szept. 26.

Marconi automobil szerencsétlenségéről
a következő részleteket jelentik: A két auto-
mobil összeütközése oly erős volt, hogy
Marconi kilódult és az árokba esett. Egy
faszilánk jobbszemébe hatolt és megsértette.
Marconit Speziába kórházba vitték. Fele-

sége nem sérült meg. Beltrani őrnagy súlyo-
san megsérült. Az orvosok Marconi sérü-
léséről egyelőre nem tudnak nyilatkozni.

GYÖNGYVIRÁG.

Irta **Cseres Andor.**

— Elvitte magával? — kérdezte Móric
rémülettel.

— Azt nem.

A bankár nyugodtabb lett, észrevehető-
leg lehült.

— Nagyságos asszonyom, persze, nem
tudja, hogy merre van?

Az asszony fürkésző tekintetet vetett a
bankárra.

— Természetes, hogy nem tudom. De
mondja csak Horvát ur, mit akar azzal a
leánnyal, hogy érdeklődik iránta?

A férfi mélyen elpirult.

— Nagyságos asszonyom, igazán nem
tudok e kérdésre válaszolni.

— Mindjárt gondoltam! — mondá ka-
cagva Korponayné. — Hja! Horvát ur, az a
leány nagyon kitanult, sok féle hájjal meg-
kent hölgyike volt, aminőket csak Páris és
vidéke termel a világ számára.

Na-na! maga is ludas.

— En, nagyságos asszonyom?

— A jázmin bokor vallhatna, ha be-
szélni tudna. Csodálkoztam azon gyakorta,
hogy ennek a virágnak olyan különös illata
van néha, ami a rendes, megszokott illattól
különbözik. Most már nem csodálkozom, mert
ön is, a bátyám is szerelmeket lehelték reá
és a jázmin olyan fogékony a más fajta illa-
tok iránt.

— Az áruló! — szólt mosolyogva a
bankár.

— Ne csodálkozzék rajta, a virág olyan
mint a eszeska leány, szereti elfecsegni,
hogyha valamit meglát, vagy megtud, kile-
heli azt, amit beszívott magába. A jázmin
virága árulta el azt is, hogy amikor én vé-
letlenül Miskolcra mentem, bátyám ide jött.

Amott a jázmin bokor mellett, a lóéán
ült a strassburgi, bátyám felkereste őt, kért,
könyörgött neki, hogy bocsásson meg. Mit?
nem tudom.

A leány szemei köybe borultak, elutasította
magától a vén embert, kérte, könyörgött neki,
hogy távozzék és mivel a bátyám nem távo-
zott, én távolítottam el Augustát. Legyen
nyugodt, egyidőre biztosítva van a jövője.

Móric felkelt ültő helyéből, hogy tá-
vozzék.

— Nagyságos asszonyom, sietnem kell
a távozó után.

— Bevallja tehát?

— Nem vallok be semmit, nagyságos
asszonyom.

— Eh, uram! a jázmin azt is tudomra
adta, hogy férjem és az én távollétünkben
ön is szerepelt a leány körül, ezt nem fogja
tagadni?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Schönfeld Mihály gabona- és szeszárubizo
mány cég jelentése.

Készára: 5 fil. oleosóbb. Határidő üzlet
hideg időre a szemes magvak szilárultak.

Mai arfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.18
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.71
Októberi rozs	— — —	9.45
Áprilisi rozs (1913.)	— — —	9.98

Októberi zab — — — —	10.32
Áprilisi zab (1913) — — —	10.96
Szept. tengeri — — — —	7.54
Májusi tengeri (1913) — — —	7.60

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény —	839.—
Osztrák hitelrészvény —	641.—
Jelzálogbank — — — —	458.—
Leszámitoló és pénzváltó —	535.—
Magyar bank — — — —	652.—
Közuti vasut — — — —	737.—
Városi villamos — — — —	396.—
Salgótarjáni köszén — — —	784.—
Rimamurányi — — — —	780.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

1280—1912. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a nagyváradi kir. törvényszéknek 1912. évi 27486. v. számú végzése folytán dr. Vas Ödön ügyvéd által képviselt Silbermann L. és Társa nagyváradi cég végrehajtató részére *** végrehajtás szenvedett ellen 2850 korona — fill. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 682 kor. 50 fillerre becsült ingóságokra a Nagyvárad vidéki járás-bíróság 1912. v. 887—1. számú végzésével az árverés elrendelhetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes üzletében, Köröstarján községben leendő megtartására határidőül 1912. év október hó 8-ik napján, délelőtt 8 órája tüzetik ki, a mikor a bíróilag lefoglalt zsákok, árucikkek, berendezés s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívom mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1912. szeptember hó 16. napján.

Bosnyák Gergely,
kir. bír. végrehajtó.

19429—912. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város igazoló választmánya a legtöbb adófizetők 1913. évre vonatkozó névjegyzékét megállapítván, e névjegyzék 1886. évi XXI. t. c. 28-ik § a értelmében a polgármesteri hivatalnál (Városháza I. emelet 4.) folyó évi szept. hó 27. napjától 1912. október 4. napjáig terjedő 8 napi közszemlére kitétetik.

Miről az érdekelteket azzal értesitem, hogy a névjegyzéket ezen határidő alatt megtekinthetik és netaláni fellebbezéseiket a közszemlére történt kitételől számított 15 napon belül Nagyvárad város állandó bíráló választmányához címezve az igazoló választmány elnökéhez benyújthatják.

Nagyvárad, 1912. szept. 25.

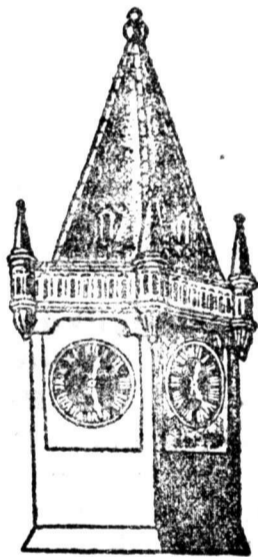
Bimler Károly,
polgármester.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégibb és legmegbízhatóbb toronyóra készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kivánatra árjegyzék et bérmentve küld.

KIADÓ lakások

Az Erzsébetligeten (Püspöki residentia mellett) ujjonnan épített házakban

2 és 3

szobás lakások november 1-re

kiadók. Értekezhetni a 3-ik épületben lakó házmesternél vagy INCZE iroda BÉMER-TÉR 3-ik SZAM.

Használt, de teljesen jókarban levő

22 darab ökörszekér egyenként is eladó.

Felvilágosítást nyújt a «Biharmegyei Gazdak Áru- és Hitelintézete Részvénytársaság» Nagypiac-tér, Andrányi ház.

FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség. Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pocró-czozással hetenként 56 koronába kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirat, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.

Értesítés.

Megnyílt a

„Béka“ bolt

Uj rőfös, rövid és női divatáru-
ház Nagyváradon Zöldfa-utca

Tessék ügyelni a kira-
kat-üvegeinkre festett

„BÉKÁRA“

Árjegyzéki kivonat :

- 1 vég Rumburger vászon mindenre al-
kalmas 4.50
- 1 méter gyapjuszövet bármilyen színben,
120 széles —.89
- 1 Himzett elejű nőiing szepességi vá-
szonból 1.65
- 1 nőiing finom siffonból —.95
- 1 női hálókabát (korzetta) finom sif-
fonból —.98
- 1 Nőiing himzéssel és szalaggal dusan
diszitve —.98
- 1 Izléses diszkötény —.55
- 1 Női reformkötény finom klottból vagy
lüsztérből 1.65
- 1 fekete klott alsósoknya —.98
- Egy 6 személyes damaszt garnitura 2.75
- 1 Fekete nap és esőernyő —.98
- 1 Elegáns fehér puhaelejű férfiing 1.25
- 1 finom 5 soros gallér minden fazon
és szám —.13
- 1 pár kezelő fehér vagy színes —.21
- 12 darab valódi rumburgi vászon zsen-
kendő 1.50
- 1 méter kozmanózi karton bármilyen szín-
ben, jó mosó —.22
- 1 méter legfinomabb gyapjudelin legujabb
divatuak —.59
- 1 kétszemélyes klott paplan jó vattával
töltve, bármilyen szín 3.25
- 1 Ablakra való szövetfüggöny 1.39
- 1 Magános ágyterítő —.89
- 1 garnitura 2 ágy és egy asztalterítő 4.50
- 1 Vég valódi rumburgi kanavász, bár-
milyen színben 4.75
- 1 fehér siffon alsósoknya —.98
- 1 méter ruhavászon minden színben —.29
- 1 méter csipkefüggöny —.26
- 1 fejre való selyemsál 1.25
- 1 m. 120 széles gyapju pepita szövet —.45
- 1 méter mosó delin legujabb minták —.24
- 1 himzett elejű bluz —.98
- 1 színes napernyő gyönyörű szép 1.52
- 1 Reformkötő, jó mosókarton —.69
- 1 nyári flanell takaró —.95
- 1 fejre való pepita selyem kendő —.98
- 1 finom damaszt abrosz —.98
- 1 kávé abrosz —.79
- 1 kávé szalvéta —.06
- 1 fekete klott alsósoknya —.98
- 1 Szmirna ágyhához való szőnyeg 1.65
- 1 méter bőreres spárga szőnyeg —.39
- 1 nagy szoba szőnyeg —1.69
- 1 méter dupla széles céna csipke füg-
göny aplikált mintákkal —.58

Vidéki megrendelések utánvétel mellett a
legpontosabban lesznek elintézve.

Postai szétküldések minden nap. Tessék a ki-
rakat üvegeinkre festett „BÉKÁT“ keresni.

Kiadó üzlethelyiség

Rákóczi-u. 9.

Értekezhetni a nagyváradai tiszt-
viselők fogyasztási szövetkeze-
tében.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru,
cserep, fedéllemez, gipsz, nád,
csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyvárad. Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Tisztelettel értesitem a nagyér-
demű közönséget, hogy
Csengeri-utca 21-ik szám alatt
saját hazamban, egy a mai kor-
nak mindenképen megfelelő

**= épület és =
műbutor asztalos**

műhelyt létesítettem.
Elfogadok: előszoba és konyha
felszereléseket minden ki-
vitelben, továbbá templom,
iskola, gyógyszertár és ká-
véház berendezéseket kellő jár-
tassággal. Rajzzal és költség-
vetésekkel ugy helyben,
mint vidékre készséggel
szolgállok. — Tömeges rende-
léseket kérve vagyok kiváló
tisztelettel

Gaál József
mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.

A berendezés eladó!

Olcsó árak!

A **Teszler Simon**-féle
posztó kereskedésében
a következő árak csak
e hó végéig lesznek
érvényben, ugymint

Egy teljes öltönynek való

- 3 mtr. angol kelme már . . . K 16.—
- 3 < finom angol kelme . . . K 20.—
- 3 > scót kelme már . . . K 24.—
- 3 < valódi angol kamgarn K 28.—
- 3 < valódi angol egész fi-
nom kamgarn . . . K 30.—

Egy teljes egész finom

hozzávaló minden lehető szín-
ben már K . . . . . 07.—

**Fekete egész
finom kelmék**

nagy választékban. —
Ugyszintén női costü-
möknek való dús vá-
laszték. — Valamint

télikabát

kelmékben nagy válasz-
tékban és olcsó árak-
ban kaphatók. Teljes

tisztelettel

Schwarcz Kálmán

Zöldfa-utca 21.

Az üzlethelyiség kiadó.

Uj női kalap üzlet!

Tisztelettel értesitem az uri hölgyközönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

női kalap üzletet nyitottam

Nagy Sándor-utca 1. sz. alatt Izsák Lidia mellett. Raktáron tartok eredeti párisi és bécsi modelleket, ugyszintén alakítások modellek után a legnagyobb gonddal és jutányos áron készülnék. A t. hölgyközönség b. pártfogását kéri tisztelettel

Weisz Vilmosné.

8 GRAND PRIX

Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.
N.-Várad és biharmegyei főraktára
KOLLINER D. és FIA

CÉGNÉL PÁVEL-UTCA 26. SZ.
Telefon 75. Telefon 75.

Világos **Király** sörünket
valamint SZENT ISTVÁN védjegyű
duplamaláta

sörünket, melyet a leghirnevesebb
orvostanárok mint kiváló gyógy-
ítalt ajánlanak.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak.
TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.
Villanyerő berendezés.
Arjegyzék kívánatra.
Saját ház.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok.

Év lámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.
Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

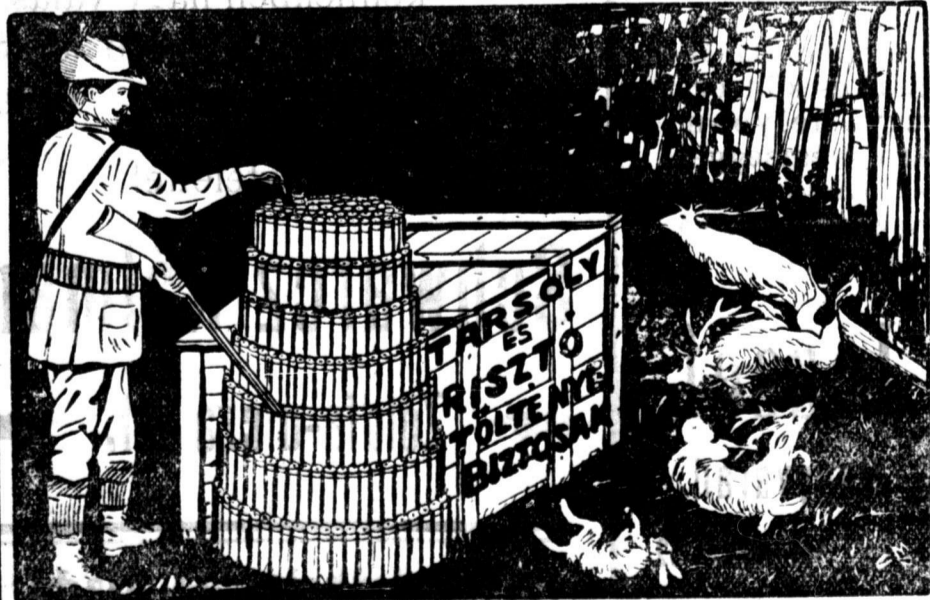
A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámítol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít házakra és földbirtokokra

M. kir. lőpor-áruda

Vadászfegyverek

Revolverek

Vadászati felszerelések

Eredeti Valtersdorfi töltények

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.